

Zabawy przy muzyce

Witaj, ...

Grupa siedzi w kręgu na podłodze. Jeśli w zabawie uczestniczą opiekunowie, siedzą razem z dziećmi – obok nich lub trzymając je na kolanach. Piosenkę należy powtórzyć tyle razy, ile jest dzieci, za każdym razem wymieniając imię innego dziecka. Można też podkreślić gestem, do której osoby jest adresowana.

Witaj, ... (imię), witaj, ... (imię), Uczestnicy zabawy patrzą na dziecko

Jak się masz? Jak się masz? *i machają do niego, zaglądają mu w oczy.*

Wszyscy cię witamy, *Wyciągają ręce w geście powitania.*

Wszyscy cię kochamy. *Krzyżują ręce na piersiach.*

Bądź wśród nas, bądź wśród nas. *Wszyscy chwytają się za ręce.*

Jestem tu

Powiedz, ... (imię): jestem tu! *Osoba prowadząca wywołuje dziecko.*

Jestem tu! Jestem tu! *Wywołane dziecko powtarza za prowadzącym.*

Cieszymy się, że jesteś tu, *Pozostali uczestnicy zabawy recytują lub śpiewają,*

Jesteś tu, jesteś tu! *klaszcząc bądź uderzając dłońmi o podłogę.*

Cieszymy się, że brak nam tchu,

Że jesteś z nami tu!

Jak miło spotkać cię

Grupa śpiewa piosenkę, zwracając się kolejno do każdego dziecka.

Hej, hej, ... (imię), witamy cię.

Nasza / nasz ... (imię), witamy cię.

Ach, jak to miło znów spotkać się,

Z tobą, ... (imię), znów spotkać się.

Dobrze, że jesteś

Grupa śpiewa piosenkę, zwracając się kolejno do każdego dziecka.

Dobrze, że jesteś, dobrze, że jesteś, dobrze, że jesteś, ... (imię).

Co by to było, gdyby cię nie było, co by to było, ... (imię)?

Czy jesteś z nami?

Czy ... (imię) jest dziś z nami?

Tak, jestem razem z wami!

O, ... (imię) jest dziś z nami,

Witajmy go (ją) brawami!

„Dwóm tańczyć się zachciało” – zabawa taneczna. Dzieci dobierają się w pary, jak kto chce, i wykonują następujące czynności do piosenki:

Dwóm tańczyć się zachciało

Dwóm tańczyć się zachciało, zachciało, zachciało,

Lecz im się nie udało fari, fari, fara. *Dzieci tańczą w kółeczkach.*

Kłócili się ze sobą, ze sobą, ze sobą, *Dzieci łączą ręce i naciągają prześcieradła.*

Ja nie chcę tańczyć z tobą, fari, fari, fara *Dzieci puszczaają ręce i łapią się pod boki.*

Poszukam więc innego, innego, innego

do tańca zgrabniejszego, fari, fari, fara. *Dzieci szukają dla siebie innego partnera i*

zabawa zaczyna się od początku.

„Ty i ja” wg M. Bogdanowicz. N. pomaga dzieciom założyć opaski na lewe ręce. Dzieci słuchają piosenki, a następnie wykonują podane czynności:

Ty i ja, raz i dwa,
przechadzamy się. (x2) *Dzieci spacerują po sali.*
Ja ci podam prawą, *Zatrzymują się; osoby, które stoją najbliżej siebie,
podają sobie prawe dłonie.*
ja ci podam lewą, *Następne dzieci szukają kolejnej osoby, by uścisnąć
sobie lewe dłonie.*
a ty mi podasz dwie *Obie dłonie podają trzeciemu dziecku.*
i... przechadzamy się. *Spacerują w parach, trzymając się za ręce.*

Zabawy rytmiczne – N. przywiesza na tablicy prostokąty w prostych układach. Kilkorgu dzieciom rozdaje bębni. Informuje, że dzieci, które mają bębni, będą grały jako pierwsze, a dzieci bez bębni będą wyklaskiwać rytm po nich. Następnie wskazuje, który układ będzie wystukiwać i uderza ręką w bębenek. Dzieci powtarzają. Najpierw te, które mają bębni, potem pozostałe: wyklaskują, wytupują jedną nogą, wystukują kasztanami lub drewnianymi klockami. Przy każdej zmianie rytmu inne dzieci dostają bębni. Rytmiczne wypowiedzanie słów piosenki z jednoczesnym wystukiwaniem ich rytmu.

Zabawa ilustracyjna do piosenki *Boogie – woogie*.

Boogie – woogie

(muz. i sł. tradycyjne)

Do przodu prawą rękę daj,
do tyłu lewą rękę daj
i potrząsać trzeba nią,
bo przy woogi – boogi – boogi
trzeba zręcznie kręcić się,
no i klaskać w dłonie swe:
raz, dwa, trzy!

Ref. Woogie – boogie, ahój!
Woogie – boogie, ahój!
Woogie – boogie, ahój!
I od nowa zaczynamy taniec ten.

Do boku prawą rękę daj,
do boku lewą rękę daj
i potrząsać trzeba nią,
bo przy woogi – boogi – boogi
trzeba zręcznie kręcić się,
no i klaskać w dłonie swe:
raz, dwa, trzy!

Ref. Woogie – boogie...

Do przodu prawą nogę daj,
do tyłu lewą nogę daj
i potrząsać trzeba nią,
bo przy woogi – boogi – boogi
trzeba zręcznie kręcić się,
no i klaskać w dłonie swe:
raz, dwa, trzy!

Wyciągniecie prawej ręki do przodu.

Wyciągniecie lewej ręki do tyłu.

Rytmiczne potrząsanie prawą ręką.

Położenie dłoni na biodrach.

Obrót dookoła własnej osi.

Rytmiczne klaskanie.

Pięć kroków do przodu, wyskok z uniesieniem rąk (ahój).

Pięć kroków do tyłu, wyskok z uniesieniem rąk (ahój).

Pięć kroków do przodu, wyskok z uniesieniem rąk (ahój).

Pięć kroków do tyłu.

Dalej tak, jak mówią słowa piosenki.

„Ogórek wąsaty” – zabawa muzyczno-ruchowe przy piosence. Dzieci siedzą na dywanie. Przed każdym leży woreczek. Stukają rytmicznie pięścią ręki raz lewej raz prawej z jednoczesną recytacją słów piosenki. następnie nauczycielka odsłania wzór z Niezbędnika (owal). Dzieci przyglądają się mu, opowiadają o swoich skojarzeniach. najpierw nauczycielka, potem dzieci kreślą po nim palcem z zachowaniem kierunku. następnie każde dziecko otrzymuje od nauczycielki kartkę A-4 z takim samym wzorem i samodzielnie kreśli palcem ręki wiodącej, stopą, oczami wzór po śladzie z jednoczesnym śpiewem piosenki. Potem dzieci wodzą po wzorze pędzlem umoczone w farbie. na koniec podejmują próbę kreślenia takiego samego wzoru na tabliczce suchocieralnej.

„W sadzie” – zabawa ruchowa do utworu W. A. Mozarta, *Das Butterbrod*. Dzieci w przysiadzie podpartym. W początkowej części utworu podnoszą się w 3 etapach (podnoszenie koszyka), po czym powracają do przysiadu (szybkie stawianie koszyka). Powtarzają to 2 razy. Następnie stają prosto. Gdy melodia opada, dzieci wykonują pionowe ruchy ręką z góry na dół – zrywają jabłka. Dalej maszerują w różnych kierunkach – idą do innego drzewa. Potem wykonują krótkie punktowe ruchy dłońmi w różnych kierunkach przed sobą, a następnie nad sobą – zrywają jabłka naprzeciw siebie i wysoko. Kucają do przysiadu podpartego i wykonują ruchy z początkowej części zabawy.

„Pieczemy ciasto owocowe” – Dzieci siedzą w kole i wykonują kolejno następujące ruchy: ucieranie ciasta w makutrze – ręce złożone i 8 razy rysują koło; wycierają ręce o tułów i o nogi; sięgają po jajko prawą ręką nad lewym ramieniem; rozbijają jajko o ramię ze słowem *stuk*; wbijają jajko do ciasta ze słowem *chlup*; wyrzucają skorupki za siebie ze słowem *siup*. Trzy ostatnie czynności wykonują najpierw prawą, potem lewą ręką: ugniatają ciasto rękami; wałkują ciasto w różnych kierunkach; ozdabiają kremem z tubki lub wrzucają owoce do ciasta; sypią wiórki; częstują sąsiadów.

Płyną statki z bananami – N. śpiewa piosenkę:

Płyną statki z bananami

Płyną statki z bananami,
łabu di daj, daj, łabu di daj.

A każdy marynarz śpiewa tak:

łabu di daj, daj, łabu di daj.

Podaj, podaj mi, podaj mi proszę, bananów kosz. **x2**

Dzieci słuchają piosenki w wykonaniu N. Przy powtórzeniu włączają się do śpiewania.

Następnie N. kładzie jeden banan przed wybranym dzieckiem. Zadaniem dzieci jest podawanie sobie kolejno banana w rytmie śpiewanej piosenki.

Fikający zuch – zabawa taneczna do piosenki. Dzieci ustawione są w kole, jedno obok drugiego.

Fikający zuch

sł. *Agnieszka Galica*,

muz. *Tadeusz Pabisiak*

Gimnastykuj się codziennie.

Zobacz, jakie to przyjemne.

Marsz w miejscu.

Wysunięcie prawej i lewej nogi na zmianę i dotykanie piętą podłogi.

W zdrowym ciele zdrowy duch, jaki z ciebie zuch.	<i>Dzieci podają sobie w kole ręce i poruszają się pokaz cwałem boczny w prawo, a przy powtórzeniu w lewo</i>
W zdrowym ciele zdrowy duch pokaż jaki z ciebie zuch.	
Raz przysiady, raz podskoki. 4x	<i>uderzenie dłońmi o kolana i klaśnięcie w ręce.</i>
Ręce w górę lub na boki.	<i>Ręce podniesione do góry i rozłożone w bok.</i>
W zdrowym ciele zdrowy duch...	
Mocne nogi, plecy proste, raz fikołek, a raz mostek.	<i>Ręce na biodrach dzieci obracają się dookoła własnej osi w podskokach.</i>
W zdrowym ciele zdrowy duch...	

Fikający zuch – zabawa ruchowo-słuchowa. Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym w luźnej gromadce. Przed każdym dzieckiem leży woreczek. Dzieci wystukują o woreczek naprzemiennie prawą i lewą pięścią rytm piosenki – śpiewają słowa z podziałem na sylaby.

Fikający zuch – zabawa ruchowo-słuchowo-wzrokowe.

1. Dzieci słuchają piosenki i w dowolny sposób realizują ruchem jej rytm. Gdy nie wiedzą jak to zrobić mogą naśladować N. (klaskanie, tupanie, rysowanie w powietrzu wymyślonych wzorów).
2. Odsłonięcie wzoru na tablicy (dwie pionowe linie). Dzieci przyglądają się narysowanemu wzorowi. Opowiadają, z czym im się on kojarzy. N. pokazuje prawidłowy sposób rysowania wzoru. Kilko dzieci wodzi palcem po wzorze przy piosence. Pozostałe – obserwują.
3. Kreślenie wzoru w powietrzu. Dzieci przyglądają się wzorowi i przy piosence kreślą go w powietrzu.
4. Kreślenie na wzorze pędzlem z farbą. Dzieci siadają do stolików. Przy śpiewie piosenki kreślą pędzlem z farbą na wzorze. Na koniec ozdabiają go według własnego pomysłu.

„Taniec liści” – dzieci wyobrażają sobie, że są liśćmi na wietrze. W rytmie muzyki poruszają się w dowolny sposób – obracają się dookoła własnej osi, biegają na palcach, tańczą. Gdy melodia cichnie, zniżają się. Gdy melodia ucichnie, leżą w bezruchu na dywanie, a gdy melodia powraca, dzieci zaczynają swój taniec od początku.

„Spadające kasztany” – dzieci maszerują w rytm muzyki. Gdy usłyszą glissando w dół – podnoszą najpierw obie ręce do góry, szybko opuszczają je w dół, rysując linie pionowe z góry na dół (pokazują, jak spadają kasztany).

"Jesienne granie" – dzieci siedzą na dywanie. Słuchają muzyki instrumentalnej – J.S. Bach, *III koncert brandenburski G – dur*. Po wysłuchaniu N. prosi dzieci, aby pokazały, jaka jest ta muzyka przy pomocy ruchu. Odtwarza utwór jeszcze raz. Dzieci poruszają się w rytmie melodii. N. zaprasza dzieci do stolików, gdzie są przygotowane kartki papieru przyklejone taśmą do stolika oraz kredki. Na środku każdej kartki jest narysowane małe kółko (średnica ok. 5–7cm). N. prosi dzieci, aby w trakcie słuchania utworu rysowały linie o takim kształcie, który najlepiej pokaże nastrój utworu. Podkreśla, że linie mają być rysowane od kółka do brzegów kartki. Chodzi o to, by ruchy dzieci, były krótkie, ostre, dostosowane do charakteru muzyki. Kiedy dzieci skończą rysować, opowiadają, z czym kojarzą im się prace. Nadają tytuł swojej pracy.

„Drzewa w szeregu” – N. dzieli dzieci na 2 zespoły (dzieci mogą odliczać do dwóch. Jedynek są jednym zespołem, a dwójki – drugim). Dla każdego zespołu przygotowane jest miejsce do ustawienia (linia prosta ze skakanki lub szarf). Dzieci ustawiają się w szeregu (jedno obok

drugiego) i zapamiętują swoje miejsce. Dzieci z pierwszego szeregu opuszczają swoje miejsca i maszerują, gdy usłyszą rytm ćwierćnotowy i powtarzaną rytmicznie sylabę *ta*. Gdy rytm cichnie, dzieci wracają na swoje miejsca. Dzieci z drugiego szeregu opuszczają swoje miejsca i biegają drobnymi kroczkami, gdy usłyszą rytm ósemkowy i powtarzaną sylabę *ti*. Gdy rytm cichnie, dzieci wracają na swoje miejsca. N. wykorzystuje oba rytmy na zmianę.

„Leśna orkiestra” – gra na instrumentach. Akompaniowanie do piosenki z poprzedniego tygodnia. N. dzieli dzieci na zespoły: chór, który śpiewa piosenkę i orkiestrę, która akompaniuje chórowi na bębenkach.

Bębrenki | ♩ -- | ♩ -- | ♩ -- | ♩ -- |

„Ele mele” – zabawy twórcze z tekstem.

Ele mele cukru wiele.

Cztery funty, arkusz piąty.

Dzieci recytują tekst: bardzo wolno, bardzo szybko, wysoko, nisko, w wymyślonym przez siebie rytmie, akompaniując sobie klaskaniem.

„Zwierzęta w lesie” – dzieci naśladowują – zgodnie z melodią – sposób poruszania się: dzika – na czworakach, wiewiórki – skaczą, ptaka – biegają i machają rękoma. Dzieci reagują na zmianę melodii, będącej sygnałem do określonego sposobu poruszania się (melodia związana z rejestrem: nisko – dziki, średni – wiewiórki, wysoko – ptaki; drugim wariantem może być tempo: wolno, średnio, szybko).

„Bawmy się w konopki” – dzieci stoją w kole. N. stoi w środku, ma przygotowane obrazki niedźwiedzia, zająca i ptaka; oraz instrumenty: tamburyno, drewnianka i trójkąt. Na obrazku niedźwiedzia leży tamburyno, na obrazku zająca – drewnianka, na obrazku ptaka – trójkąt. Przed zabawą N. wyjaśnia, że dzieci będą się bawiły w konopki z różnymi zwierzętami: niedźwiedziem – gdy usłyszą refren grany na tamburynie, zającem – gdy na drewniankach, ptaszkiem – gdy na trójkącie. Na początku zabawy N. zaprasza jedno dziecko do środka koła. Dzieci śpiewają zwrotkę piosenki, maszerując po kole jedno za drugim, klaszcząc jednocześnie w ręce:

Bawmy się w konopki, w konopki.

Ale małe snopki, ale małe snopki.

Następnie N. wystukuje rytm refrenu na jakimś instrumencie, a dzieci śpiewają odpowiednio:

a ty misiu zmykaj w las ..., ... ty, zajączku zmykaj w las ..., ... a ty ptaszku zmykaj w las...

Hop, hop, mało nas, *Podskakują dwa razy i trzy razy uderzają rękami o kolana.*

a ty... zmykaj w las.

Hop, hop, mało nas,

a ty... zmykaj w las.

Wskazane dziecko wchodzi do środka, podaje ręce dziecku, które tam już jest i zabawa toczy się dalej.

Dżungla – zabawa taneczna do piosenki.

Dżungla

sł. i muz. tradycyjne

Dżungla, dżungla, taka wielka dżungla,

Poplątane zwoje dzikich lian,

Mieszka sobie w bambusowej chatce,

Ambo Sambo, wielkiej dżungli pan.
Ref.: Strusie mu się w pas kłaniają,
Małpy na gitarach grają,
Ambo tu, Ambo tam, Ambo tu i tam. (x2)
Ambo sambo doskonale znam go,
Węza się nie boi ani lwa,
Dla swych dzikich ulubieńców
W dłoni coś smacznego zawsze ma.
Ref.: Strusie mu się w pas kłaniają...

Dzieci słuchają piosenki. Same wymyślają ruchy pasujące do słów.

Zima przyjdzie jutro – zabawa naśladowcza z apaszkami; każde dziecko trzyma swoją apaszkę i naśladuje ruchy wykonywane przez N. (np. pionowe – z góry na dół, poziome – od prawej do lewej, trójkąty)

„Trójki” – zabawa porządkowa. Dzieci ustawione są w dużym kole. Trzymają w ręku apaszki. Poruszają się w prawą lub lewą stronę. Gdy usłyszą melodię piosenki, szybko dobierają się w trójki, chwytając za końce apaszek. Tworzą w ten sposób kółka i tańczą w rytm melodii.

Zabawa rytmiczna z paskami papieru. Każde dziecko ma ułożone przed sobą trzy paski papieru. Próbuje śpiewać piosenkę, dotykając jednocześnie każdego paska obydwoma rękami naraz, później prawą ręką, a na końcu ręką lewą.

„Pokaż, co gram” –N. układa z 2, 3 klocków rytm: o o; oo; ooo, o o o. Wystukuje jeden z nich. Dzieci odgadują który to, a potem same próbują wystukać.

„Wyrosły tu, wyrosły cztery rzepki w rzędzie” –Dzieci ustawione w kole chodzą po nim, jedno dziecko w środku – chodzi w stronę przeciwną. Dzieci recytują:

Wyrosły tu, wyrosły
cztery rzepki w rzędzie.
A któraż to któraż
moją rzepką będzie?
Czy ta mała czy ta duża,
co wyrosła niby róża?
Czy ta cienka, czy pękata,
jak nasza Agata?

Dziecko w środku koła wybiera rzepkę, która wchodzi do środka i zabawa przebiega dalej.

„Mikser” –Dzieci stoją w zespołach pięcioosobowych. Troje dzieci wiąże koło – mikser, a dwoje stoi z boku – owoce. Gdy pojawia się muzyka, np. melodia piosenki, dzieci – owoce poruszają się w dowolny sposób, a dzieci – miksery stoją. Gdy pojawiają się bardzo szybkie dźwięki (wirowanie miksera), owoce szukają swojego miksera (dzieci wchodzi do środka kółka) i mikser zaczyna się obracać. Na zmianę sygnału (do marszu lub podskoków) owoce wychodzą z mikserów i zabawa toczy się od początku.

„Jesienne muzykowanie” –Dzieci dostają drewnianki i bębenki do akompaniowania sobie i innym podczas śpiewu do dowolnej piosenki, którą dzieci już znają. Dzieci akompaniują sobie w dowolny sposób podczas grupowego śpiewu, wystukują rytm piosenki: na bębenkach

– zwrotkę, na drewniakach – refren. Zwrotka jest tylko śpiewana; w refrenie początkowe wersy wystukują bębni, a ostatni (pytanie) – drewniak. Dzieci realizują określony rytm podany przez N. – rytm uzależniony od tempa, metrum, rytmu piosenki.

„Jesienny walczyk” – dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym w luźnej gromadce. Przed każdym dzieckiem leży woreczek. Dzieci wystukują o woreczek naprzemiennie prawą i lewą pięścią słowa piosenki podzielone na sylaby. Pokazanie i rysowanie wzoru „leniwej ósemki”. Dzieci przyglądają się narysowanemu wzorowi. Opowiadają, z czym im się on kojarzy. N. pokazuje prawidłowy sposób rysowania wzoru. Kilkoro dzieci wodzi palcem po wzorze przy piosence. Pozostałe dzieci obserwują. Kreślenie wzoru w powietrzu. Dzieci przyglądają się wzorowi i przy piosence kreślą go w powietrzu najpierw w poziomie na podłodze prawą i lewą nogą, potem przed sobą w powietrzu prawą i lewą ręką. **UWAGA!** W przypadku dzieci leworęcznych kolejność nóg i rąk odwrotna. Kreślenie palcem na małym wzorze.

Praczk – zabawa ilustracyjna.

Tu lewą mam rączkę, a tu prawą mam, jak praczk pracują pokażę ja wam:

Tak piorą, tak piorą przez cały boży dzień. (bis)

Wieszają, wieszają przez cały boży dzień. (bis)

Maglują, maglują przez cały boży dzień. (bis)

Prasują, prasują przez cały boży dzień. (bis)

Dzieci wykonują gest lewą i prawą ręką, a następnie naśladują czynności, o których mówią kolejne zwrotki piosenki.

Moja Ulijanko

Moja Ulijanko,

klękaj na kolanko,

weźże się pod boczki, chwyć się za warkoczki!

Umyj się, uczesz się, ubierz się

i wybieraj: kogo chcesz – tego bierz!

Dzieci siedzą w kole i śpiewają piosenkę. Do środka wchodzi jedno dziecko i wykonuje czynności wskazywane w treści piosenki. Gdy skończy wybiera do zabawy inne dziecko, a samo siada na jego miejscu.

Ojciec Wirgiliusz

Ojciec Wirgiliusz

uczył dzieci swoje,

a miał ich wszystkich

sto dwadzieścia troje.

Hejże, dzieci, hejże ha!

Hejże ha, hejże ha!

Róbcie wszystko co i ja,

co i ja.

Dzieci chodzą po kole i śpiewają piosenkę. Jedno dziecko znajduje się w środku koła i po zakończeniu śpiewania wymyśla ruch. Dzieci mają za zadanie go wykonać. Potem wybiera inne dziecko, które wchodzi do koła, a samo staje na jego miejscu.

Stoi Różyczka

Stoi Różyczka

w czerwonym wieńcu,

my się kłaniamy
jako księżęciu.

Ty różyczko dobrze wiesz,
dobrze wiesz, dobrze wiesz,
kogo kochasz, tego bierz,
tego bierz.

Dzieci chodzą po kolei, śpiewają piosenkę. Jedno dziecko to Różyczka – stoi w środku. Pozostałe dzieci kłaniają się i po zakończeniu śpiewania Różyczka wybiera inne dziecko, a sama staje na jego miejscu.

„Pieczemy ciasto owocowe razem z babcią” –Dzieci siedzą w kole i wykonują kolejno następujące ruchy:

1. Ucieranie ciasta w makutrze (8 powtórzeń – ręce złożone i 8 razy dzieci rysują koło).
2. Wycieranie rąk o tułów i o nogi.
3. Sięganie po jajko prawą ręką nad lewym ramieniem.
4. Rozbijanie jajko o ramie ze słowem *stuk*.
5. Wbijanie jajka do ciasta ze słowem *chlup*.
6. Wyrzucanie skorupki za siebie ze słowem *siup*.
7. Powtórzenie ostatnich trzech czynności lewą ręką.
8. Ugniatanie ciasta rękami.
9. Wałkowanie ciasta w różnych kierunkach.
10. Ozdabianie kremem z tubki lub wrzucanie owoców do ciasta.
11. Sypanie wiórków.
12. Częstowanie sąsiadów.

„Szukaj partnera” – dzieci chodzą po sali i próbują śpiewać zwrotki piosenki „Jesienny deszcz”. Przy refrenie, chwytają za ręce najbliższej stojące dziecko i obracają się dokoła. Po słowie *deszcz* puszcza ręce i klaszczą jeden raz.

„Na gazecie” – zabawa ruchowa. Dzieci dobierają się w pary. Każda para dostaje jeden duży arkusz gazety. Podczas zwrotek piosenki „Jesienny deszcz” dzieci trzymają gazetę za rogi – delikatnie podnoszą ją i opuszczają. Podczas refrenu jedno dziecko puszcza oba końce gazety, a drugie unosi ją lekko do góry. Gazeta zwisa. Dziecko, które ma wolne ręce stuka w nią palcem w rytmie refrenu.

„Spacer po kałużach” –N. układa na ziemi tor z kropli – małych i dużych obręczy. Objaśnia, że w małe obręcze dzieci wchodzi ze słowami: *kap, kap*, a w duże wskakują ze słowem: *chlup*. Przechodzą pojedynczo. Gdy przejdą wracają na koniec kolejki. Zabawę można powtórzyć kilka razy.

„Zabawa z chustami” – każde dziecko dostaje chustę, apaszkę bądź szalik, w różnych kolorach do wyboru. N. włącza muzykę poważną. Dzieci tańczą w rytm muzyki. Chusta może być parą i wówczas dzieci chwytają ją obiema rękami. N. może poprosić dzieci o taniec z zamkniętymi oczami – jednak musi zwrócić wcześniej uwagę na zasady zachowania bezpieczeństwa.

Śmieszny portret – Zabawy przy piosence:

1. Podczas zwrotek dzieci chodzą po sali i próbują śpiewać. Przy refrenie naśladują malowanie farbą oburącz w powietrzu.
2. Zabawa ruchowo – słuchowa. Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym w gromadce. Przed każdym dzieckiem leży woreczek. Dzieci, naprzemiennie prawą i lewą pięścią wystukują o woreczek, słowa piosenki podzielone na sylaby.
3. Zabawy ruchowo – słuchowo – wzrokowe. Dzieci słuchają piosenki i w dowolny sposób realizują ruchem jej rytm. Gdy nie wiedzą, jak to zrobić, mogą naśladować N. (klaskanie, tupanie, rysowanie w powietrzu wymyślonych wzorów).

Zabawa muzyczno – ruchowa. Dzieci słuchają muzyki (spokojna, niespokojna, wesoła, smutna). Określają, z czym się ona kojarzy. Ruchem odzwierciedlają jej treść; następnie dobierają instrumenty, za pomocą, których próbują wyrazić swój nastrój.

„Jedzie pociąg z listami” – Dzieci stoją na dywanie w rozsypce. N. – lokomotywa porusza się po sali, śpiewając wyliczankę. Gdy skończy, staje przed dowolnym dzieckiem, które staje za nim – dołącza się jako ostatni wagonik. Zabawa trwa dotąd, dopóki wszystkie dzieci nie przyłączą się do pociągu.

*Jedzie pociąg z daleka, ktoś na kartki już czeka
Listonosz też śpieszy się, dzieciom kartki rozdać chce.*
(na melodię *Jedzie pociąg z daleka*)

„Jeź” – zabawy do piosenki.

Jeź

W lesie mieszka mały jeź.
Bardzo dziwny z niego zwierz,
bo gdy ktoś go denerwuje,
to kolcami wtedy kłuje!
Nie dotykaj jeża, nie,
bo pokłuje Cię!
Zimą język słodko śpi.
Coś miłego mu się śni.
Wicher wieje, mróz na dworze,
a on sobie siedzi w norze.
Czeka na cieplejsze dni.
Na wiosenne dni.

Zabawy ruchowo – słuchowe.

– Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym w luźnej gromadce. Przed każdym dzieckiem leży woreczek. Dzieci wystukują o woreczek naprzemiennie prawą i lewą pięścią słowa piosenki podzielone na sylaby

– Dzieci słuchają piosenki i w dowolny sposób realizują ruchem jej rytm. Gdy nie wiedzą jak to zrobić mogą naśladować nauczycielkę (klaskanie, tupanie, rysowanie w powietrzu wymyślonych wzorów).

Zabawy ruchowo – słuchowo – wzrokowe.

– Odślonięcie wzoru na tablicy Dzieci przyglądają się narysowanemu wzorowi. Opowiadają, z czym im się on kojarzy. Nauczycielka pokazuje prawidłowy sposób rysowania wzoru (od góry od lewej strony). Kilkoro dzieci wodzi palcem po wzorze przy piosence. Pozostałe dzieci obserwują.

– Kreślenie wzoru w powietrzu. Dzieci przyglądają się wzorowi i przy piosence kreślą go w powietrzu.

- Kreślenie na małym wzorze. Kładą ją na podłodze i kreślą palcem po wzorze z jednoczesnym śpiewaniem piosenki.
- Kreślenie na wzorze pędzlem z farbą. Dzieci siadają do stolików. Przy śpiewie piosenki kreślą pędzlem z farbą na wzorze. Na koniec ozdabiają kształt według własnego pomysłu.

„Stary niedźwiedź mocno śpi” – Dzieci ustawione w kole. Jedno dziecko w siadzie skulnym w środku koła. Jest niedźwiedziem. Dzieci śpiewają piosenkę z uwzględnieniem dynamiki śpiewu (cicho).

„Zabawa zwierzątek” – Dzieci podzielone są na trzy grupy: koty, psy, papużki. Każda z grup słucha rytmu wygrywanego na tamburynie, który będzie wzywał do zabawy: koty ** ** – chodzą na czworaka i robią koci grzbiet; psy * * – chodzą na czworaka i służą; papużki *** *** – fruwają, zatrzymują się i chowają głowę pod skrzydło. Każda grupa porusza się tylko wtedy, gdy usłyszy swój rytm.

Taka mała Miczitanka – Wszyscy siadają w kręgu na dywanie.

N. śpiewa dzieciom piosenkę i pokazuje.

Taka mała Miczitanka mi się spodobała Dłonie zbliżone do siebie jedna nad drugą.

Takie duże pióro miała Dłonie oddalone od siebie jedna nad drugą.

Ona taka mała Dłonie zbliżone do siebie.

Takie duże Dłonie oddalone.

Taka mała Dłonie zbliżone.

Taka mała Dłonie zbliżone.

Takie duże Dłonie oddalone.

Takie duże Dłonie oddalone.

Taka mała Dłonie zbliżone.

Taka mała Dłonie zbliżone.

Takie duże Dłonie oddalone.

„Gwiazdki” – przy dźwiękach akompaniamentu dzieci biegają, podskakują lub maszerują. Gdy akompaniament ucichnie, łączą się w trójki, podając sobie splecione z przodu dłonie (koszyczek) – zamieniają się w gwiazdki na choinkę.

„Pajacyk i kacuszka” – N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Jeden dostaje grzechotki, drugi bębenki. Dzieci z grzechotkami to kacuszki, a z bębenkami – pajace. Oba zespoły wystukują naprzemiennie swoje rytmy:

a. P □ □ □ | -- | □ □ | -- ||

b. K -- | □ □ □ □ | -- | □ □ □ □ ||

„Gra na instrumentach” – dzieci podzielone są na chór i orkiestrę. Orkiestra otrzymuje instrumenty (grzechotki) i akompaniuje w dowolny sposób dzieciom z chóru, podczas śpiewania piosenki *Już blisko kołęda*. Potem dzieci zamieniają się rolami.

„Grająca choinka” – dzieci podzielone są na cztery zespoły. Pierwszy zespół dostaje gazety – szelest cukierków choinkowych; drugi grzechotki – poruszający się łańcuch; trzeci bębenki – bombki ocierające się o gałązki; czwarty zespół mówi: *Ooooooo...* – błyszcząca gwizdka na czubku choinki. N. daje sygnał, mówiąc: *Choinka się budzi!* Dzieci wydobywają dźwięki najpierw bardzo cicho, potem coraz głośniej i potem znowu coraz ciszej, aż do zupełnego wyciszenia.

„Wyciągamy obrusy” – N. odtwarza muzykę. Dzieci dobierają się w pary. Stają naprzeciwko siebie. Każda para trzyma apaszkę: jedno dziecko za dwa rogi i drugie dziecko za dwa rogi.

Dzieci w parze wykonują polecenia N.: *Naciągamy obrus* – 14 wolnych ruchów naprzemiennych rękami od siebie i do siebie. *Rozkładamy go* – kładą apaszkę na podłodze. *Prasujemy obrus prawą ręką* – prawa ręka: cztery ruchy poziome po apaszcze, cztery pionowe i cztery koła. *Przekładamy żelazko* – dłonie zbliżone do siebie. *Prasujemy obrus lewą ręką* – lewa ręka: cztery ruchy poziome po apaszcze, cztery pionowe i cztery koła. *Zbieramy obrus* – wachlarzyki palcami i dłonie zbliżają się do siebie. Powtarzamy całość. W drugiej części, szybkiej: *trzepiemy obrusy* – szybkie nieregularne ruchy apaszkami na stojąco z góry na dół. Na koniec: *nakrywamy stół obrusem* – położenie apaszki na podłodze.

„Zegary” – N. dzieli dzieci na trzy zespoły. Pierwszy to zegary na wieżach, które wybijają godziny: *bim – bom*; drugie – zegarki na ścianie, które mówią: *tik – tak* i ostatnie, to zegarki z sekundnikami – *cyk – cyk – cyk – cyk*. Dla każdego zespołu podaje rytm:

Bim – bom □ □|□ □|

Tik – tak □□□□|□□□□|

Cyk – cyk – cyk – cyk **tutaj szesnastki; na jedną ćwierćnutę przypadają 4 szesnastki, czyli w taktie jest 8 szesnastek.**

Każdy zespół wiąże koło. Na hasło N.: *Północ!*, wszystkie koła jednocześnie ruszają w swoim rytmie wypowiadając: *bim – bom, tik – tak i cyk – cyk – cyk*.

Zabawy muzyczne z piosenką Pory Roku

a. Wysłuchanie piosenki. Rozmowa na temat jej treści: *O czym opowiada piosenka?; Jak nazywają się kolejne pory roku w piosence?; Jakie zabawy lubią kolejne pory roku?*

b. Zabawa ruchowa połączona z nauką słów refrenu. N. wyznacza czworo dzieci. Każdemu przydziela określony instrument i porę roku: zima – janczary, wiosna – trójkąt, lato – tamburyno, jesień – kołatkę. Wyznaczone dzieci zajmują miejsca w czterech rogach sali. Razem z pozostałymi dziećmi ustala, co będą robić w określonej porze roku, np. wiosna – jazda na rowerze; lato – pływanie; jesień – bieg z latawcem; zima – lepienie bałwana. Dzieci razem z N. recytują refren piosenki:

Wiosna, lato, jesień, zima,

cztery pory rok nasz ma.

Każda inne zna zabawy,

każda w co innego gra.

Po wysłuchaniu tekstu jedno z czworga dzieci zaczyna grać na swoim instrumencie, a pozostałe dzieci wykonują czynność ustaloną wcześniej dla danej pory roku.

c. „Gramy ciszej” – zabawa rytmiczna z wykorzystaniem instrumentów. N. dzieli dzieci na dwie grupy. Jednej wręcza trójkąty. Dzieci bez instrumentów recytują tekst refrenu w rytmie. W momencie pauzy dzieci z instrumentami grają cztery ćwierćnuty.

☉ *Wiosna, lato, jesień, zima, | – – – – |cztery pory rok nasz ma| – – – – |*

▲ – – – – | □ □ □ □ | – – – – – | □ □ □ □ |

☉ *każda inne zna zabawy | – – – – |każda w co innego gra | – – – – |*

▲ – – – – | □ □ □ □ | – – – – – | □ □ □ □ |

„Karuzela” – Dzieci ustawione w kole trzymają się za ręce. Śpiewają:

Chłopcy, dziewczęta, dalej, spieszmy się *Wysuwają do przodu raz prawą, raz lewą nogę.*

karuzela czeka, wzywa nas z daleka. *Wysuwają do przodu raz prawą, raz lewą nogę.*

Starsi już poszli, a młodszy jeszcze nie. *Wysuwają do przodu raz prawą, raz lewą nogę.*

Hej, hopsasa jak ona szybko mknie! *Zatrzymują się i podskakują w miejscu.*

Hej, dalej, dalej, do zabawy spieszymy się! *Poruszają się krokiem dostawnym po obwodzie koła.*

Wykonują czynności takie, jak w opisie.

„Zimowa poleczka” – zabawa taneczna do piosenki. Wprowadzenie kroku podstawowego poleczki. Przy melodii piosenki dzieci naśladowują krok demonstrowany przez N.: ręce na biodrach, przeskoki z jednej nogi na drugą z jednoczesnym zgięciem nogi do tyłu (pięta prawie dotyka pośladków). Taniec przy piosence. Dzieci ustawiają się w pary (para za parą) na obwodzie koła.

1 zwrotka – dzieci poruszają się krokiem poleczki po obwodzie koła w jednym kierunku.

Refren – zatrzymują się, robią haczyki z partnerem i krokiem poleczki poruszają się w raz w prawą, a przy powtórzeniu w lewą stronę, dookoła osi małego kółka. Na koniec stają naprzeciw siebie w parze (powstają dwa koła współśrodkowe).

2 zwrotka – dzieci z koła zewnętrznego obiegają krokiem poleczki partnerów z koła wewnętrznego. Ci klaszczą rytmicznie.

Refren – zatrzymują się, robią haczyki z partnerem i krokiem poleczki poruszają się w raz w prawą, a przy powtórzeniu w lewą stronę, dookoła osi małego kółka. Na koniec stają naprzeciw siebie w parze (powstają dwa koła współśrodkowe).

3 zwrotka – dzieci odwracają się w przeciwnych kierunkach (koło zewnętrzne w lewo, wewnętrzne w prawo) i krokiem poleczki dzieci poruszają się do przodu, aż do momentu dojścia do swoich partnerów.

Refren – zatrzymują się, robią haczyki z partnerem i krokiem poleczki poruszają się w raz w prawą, a przy powtórzeniu w lewą stronę, dookoła osi małego kółka. Na koniec stają naprzeciw siebie w parze (powstają dwa koła współśrodkowe).

„Biały misio wkoło chodzi” – Dzieci stoją w kole. W jego środku stoi dziecko z zawiązanymi oczami i pałeczką w ręku. Dzieci idą po obwodzie koła trzymając się za ręce i recytują tekst:

Biały misio wkoło chodzi
i pałeczką w ciemno wodzi.

Biały misiu poznajże mnie,
dam Ci sadła w garnku na dnie!

Po zaśpiewaniu piosenki dzieci w kole zatrzymują się, a biały misio wskazuje (dotyka) pałeczką jedno z dzieci. Wskazane dziecko musi cicho powiedzieć kilka razy *mniam*. Misio musi podać imię dziecka, które powiedziało *mniam*. Gdy odgadnie, to dziecko zajmuje miejsce białego misia. Gdy biały misio nie odgadnie, daje fant, a dziecko i tak zajmuje jego miejsce.

„Pingwin” – Dzieci ustawiają się jedno za drugim, ręce oparte na ramionach (lub biodrach) osoby stojącej przed nim i śpiewają:

O, jak przyjemnie i jak wesoło *Marsz gęsiego*.
w pingwina bawić się, się, się. *Marsz gęsiego*.

Raz nóżka w lewo, *Dwa wysunięcia nogi w lewo*.
raz nóżka w prawo, *Dwa wysunięcia nogi w prawo*.
do przodu, *Skok obunóż do przodu*.

do tyłu *Skok obunóż do tyłu*.

i raz dwa trzy *Trzy skoki obunóż do przodu*.

Zabawy muzyczno – ruchowe przy piosence *Babcia od bajek Dziadek od zagadek*

a. „Wróć do babci” –Dzieci dobierają się w trójki. Każda trójka stoi w jednym miejscu, np. w hula – hop. Dzieci ustalają, kto będzie pierwszą babcia, kto drugą, a kto trzecią. Przy melodii pierwszej zwrotki i refrenu dwoje dzieci z koła wychodzi i spaceruje pomiędzy pozostałymi kołami. Ich zadaniem jest spokojny powrót do koła podczas trwania pierwszej zwrotki i refrenu. Przy drugiej zwrotce w kole zostaje druga babcia, a przy trzeciej – trzecia.

b. „Podaj dalej” –Dzieci siedzą w kole. Każde ma przed sobą klocek. W rytmie melodii zwrotki dzieci kładą klocki przed kolegą siedzącym z prawej strony. Podczas melodii refrenu wybijają rytm melodii klockiem o podłogę. Gdy wraca zwrotka, ponownie zaczynają podawać klocki. Przy powtórzeniach zabawy można wprowadzić utrudnienie – zmiana kierunku podawania w drugiej i trzeciej zwrotce.

c. „Gra na instrumentach” – bębenki z pałeczkami. Dzieci dobierają się parami.

Jedno dziecko to dziadek, a drugie – wnuczek. Każdy wnuk ma bębenek z pałeczką, a każdy dziadek – kołatkę. Dziadkowie tworzą jeden szereg, a wnuki drugi tak, by dzieci z pary siedziały naprzeciwko siebie. Wnuk śpiewa pytanie w kierunku dziadka, np. *Dziadku, co lubisz?* na wymyśloną przez siebie – białą melodię, wybijając rytm na bębnieku. Dziadek odpowiada wnukowi śpiewając i akompaniując sobie kołatką.

Siała baba mak – zabawa.

Siała baba mak

Siała baba mak.

Nie wiedziała jak.

A dziad wiedział

nie powiedział,

a to było tak.

Dzieci ustawiają się parami na obwodzie koła, bokiem do siebie. Ręce splecione na krzyż. Dzieci śpiewają tekst piosenki, idą do przodu. Na słowo: *tak*, wykonują nagły zwrot w tył bez puszczenia rąk partnerów. Zabawa toczy się dalej.

UWAGA – należy przeciwzyć z każdą parą ustawienie i zrobienie zwrotu w tył.

Jawor – jawor – zabawa ruchowa.

Jawor, jawor,

jaworowi ludzie,

co wy tu robicie?

Budujemy mosty

dla pana starosty.

Tysiąc koni przepuszczamy,

a jednego zatrzymamy.

Dzieci dobierają się parami. Każda para ma chusteczkę. Jedna para trzyma w górze rękami chusteczkę, która stanowi most dla pozostałych dzieci. Dzieci w parach stają twarzami do siebie. Pozostałe dzieci parami stają w kolumnie naprzeciw mostu.

Korowód chodzi po linii koła, przechodząc ze śpiewem para za parą pod mostem.

Na słowa: *A jednego zatrzymamy* dwójka dzieci robiących most opuszcza ręce,

zatrzymując dzieci. Zatrzymana para wznosi kolejny most i zabawa toczy się dalej.

„Taniec figurowy na lodzie” –Improwizacja ruchowa w parach. Dzieci dobierają się w pary.

N. wyjaśnia, że dzieci będą tańczyły w parach na lodzie i że w czasie jazdy po lodzie stopa musi się ślizgać (demonstruje). Może także pokazać kilka figur do wykorzystania w zabawie: stanie na jednej nodze z pomocą partnera, obroty dookoła osi, młynek w parze, itp. Przy muzyce dzieci naśladowują taniec figurowy na lodzie.

„Narciarze, łyżwiarze, hokeiści” – zabawa rytmiczna. Dzieci podzielone są na trzy zespoły: narciarzy, saneczkarzy, hokeistów. N. prezentuje miarowy rytm, akcentując mocno pierwszą nutę, dla każdego z zespołów osobno: narciarze – rytm 2/4, łyżwiarze – 3/4, hokeiści – 4/4. Zespoły siedzą w różnych miejscach w sali.

Zespół, który usłyszy swój rytm zaczyna maszerować z jednoczesnym klaśnięciem na raz i liczeniem do dwóch, trzech lub czterech. Gdy usłyszy inny rytm, zatrzymuje się i czeka. W powtórzeniach można wprowadzić instrumenty perkusyjne dla różnych grup.

„Marionetka” – N. wyjaśnia dzieciom, że są marionetkami (tłumaczy, co to jest marionetka, pokazuje zdjęcie lub prawdziwą lalkę), którymi kieruje aktor. Wszystkie kończyny marionetek są sztywne i wyciągnięte – ręce w bok, głowa prosto, nogi lekko rozstawione. Gdy usłyszą sygnał – głośny dźwięk, to znaczy, że pękł sznurek i pewna część ciała marionetki opadła w dół. Kolejno będą opadać: głowa, jedna ręka, druga ręka, tułów, nogi. Gdy pęka sznurek od nóg – marionetka upada na podłogę. N. gra melodię na 34 lub wystukuje rytm w tym metrum. Dzieci – marionetki obracają się, kołysząc na boki. Na mocny akcent pęka im sznurek i kolejne kończyny opadają bezwładnie.

„Wyprawa na Szklaną Górę” – zabawy ruchowo – słuchowo – wzrokowe.

a) „Koniki” – zabawa ruchowa. Dzieci są konikami. Stoją i grzebią kopytkami. N. woła: *Hop, hop!* koniki ruszają i jednocześnie naśladują kłaskaniem odgłos końskich kopyt. Gdy N. zawoła: *Prr!* koniki stają i grzebią kopytkami.

Po pierwszej zmianie rolę N. przejmuje jedno z dzieci.

b) „Wędrownka bajki” – zabawa ruchowo – słuchowa. N. czyta dzieciom wiersz *Wędruje bajka*. Dzieci słuchają, a następnie odpowiadają na pytania N.: *Gdzie wędruje bajka?; Czym jeździ bajka?; Jaki kolor ma karetę?; Do kogo pędzi bajka?; Jaką głoską zaczyna się słowo bajka (karetę)?; Jaką głoskę ma na końcu słowo bajka (karetę)?; W którym słowie, bajka czy karetę słychać głoskę e?*

c) „Szklana góra” – zabawa słuchowo – ruchowo – wzrokowa. N. prezentuje na brystolu (A3) trójkąt. Następnie, recytując wiersz, rysuje kształt po śladzie, zaczynając od kropki. Przy powtórzeniu kolejnych zwrotek – rysują kolejne dzieci. Dzieci układają ze skakanek trójkąt i podczas recytacji wiersza chodzą po linii, zaczynają od wyznaczonego miejsca. Na stolikach leżą przygotowane kartki formatu A4 z narysowanym na szaro wzorem. Dzieci recytują, rysują po śladzie najpierw palcem, potem suchym pędzlem, a na końcu czarną farbą.

„Zabawa karnawałowa” – zabawa taneczna do piosenki. Dzieci dobierają się w pary. Przy melodii piosenki tańczą w parach w dowolny sposób. W tych samych parach, przy powtórnym odtworzeniu piosenki, przy refrenie dzieci wykonują ruchy zgodnie ze słowami: *Teraz obróć się dokoła Obracają się wokół własnej osi z rękami na biodrach.*

Kłaśnij ręce raz, dwa *Klaszczą w ręce.*

Tupnij nogą lewą, prawą *Tupią raz lewą, raz prawą nogą.*

I zawołaj: *hej, ha Wołają głośno hej, ha.*

Dzieci stoją w tych samych parach, para za parą, ręce skrzyżowane przed sobą (jak do „Siała baba mak”). Poruszają się przy melodii kolejnych zwrotek i refrenu w następujący sposób:

- 1) 1 zwrotka – podskokami poruszają się po obwodzie koła.
- 2) Refren – jak w poprzedniej zabawie.
- 3) 2 zwrotka – dzieci w parze naprzeciwko siebie, trzymają się za skrzyżowane ręce, każda para obraca się w kółeczku krokiem dostawnym.
- 4) Refren – jak w poprzedniej zabawie.
- 5) 3 zwrotka – dzieci w parze naprzeciwko siebie (powstają dwa koła wewnętrzne)

i zewnętrzne); dzieci w kółku zewnętrznym stoją i klaszczą, dzieci w kółku wewnętrznym poruszają się krokiem dostawnym w lewo jedno okrążenie.

6) Refren – jak w poprzedniej zabawie.

7) 4 zwrotka – dzieci w kółku wewnętrznym stoją i klaszczą, dzieci w kółku zewnętrznym poruszają się krokiem dostawnym w lewo jedno okrążenie.

8) Refren – jak w poprzedniej zabawie.

Uciekaj myszko – Dzieci ustawione są w czterech szeregach. Dzieci w każdym szeregu trzymają się za ręce. Pomiędzy szeregami jest przejście tak, by dziecko mogło swobodnie się nim poruszać. N. zapowiada, że na hasło: *Hop!* i klaśnięcie w ręce dzieci muszą obrócić się w prawo – puścić ręce kolegów stojących obok, wykonać ćwierć obrotu w prawo i złapać ręce kolegów stojących po prawej i lewej stronie. Przed zabawą należy nauczyć dzieci wykonywania tego obrotu. Przy pomocy dowolnej wyliczanki wybierane są dzieci do roli kota i myszy. Kot staje przy ostatnim szeregu, a mysz przy pierwszym. Dzieci śpiewają piosenkę:

Uciekaj, myszko, do dziury,
niech cię nie złapie kot bury!

Bo jak cię złapie kot bury,
to cię obedrze ze skóry!

Podczas śpiewania kot i mysz biegną pomiędzy szeregami. Kot stara się złapać myszkę. Co jakiś czas N. podaje hasło do zmiany ustawienia. Gdy kot złapie myszkę, wybrana zostaje następna para dzieci i zabawa toczy się od początku.

Balonowe zabawy – zabawy ruchowe przy piosence przedszkolna samba

a) Dzieci dobierają się w pary. Każda para dostaje balon. Dzieci w parze stają do siebie tyłem tak, by dotykały się plecami. Przy melodii piosenki podają sobie balon w rytmie raz z prawej, raz z lewej strony. Na przerwę w muzyce dzieci, które aktualnie nie trzymają balonów, odchodzą i szukają sobie innego partnera z balonem.

b) Dzieci stoją w parach, każda para ma nadmuchany balon, wkładają go między głowy i tańczą w rytmie piosenki bez podtrzymywania go rękoma.

c) N. dzieli dzieci na 4 zespoły: kondory, anakondy, ary, jaguary. Dzieci w każdym zespole robią węża – trzymają się za balony. Każdy zespół porusza się tak, by nie upuścić balonów wtedy, gdy N. wypowie nazwę odpowiedniego zwierzęcia. Zespół tańczy do końca piosenki, chyba że balony w zespole zostały puszczony i wąż się rozerwał. Wtedy dzieci stoją i czekają na swój sygnał.

„Gdzie jest lama?” –N. do zabawy przygotowuje kartoniki z obrazkami zwierząt występujących w piosence. Obrazek z lamą musi być jeden, pozostałych zwierząt – po kilka. Obrazków musi być tyle, ile jest dzieci w grupie. Dzieci losują obrazki (nie mogą pokazać) jakie zwierzęta wylosowały i siadają w luźnej gromadce. Jedno z dzieci (wybrane za pomocą znanej wyliczanki) będzie szukało lamy. Wszystkie dzieci śpiewają piosenkę cicho, a dziecko, które wylosowało lamę – głośno (z płyty cicho odtwarzana jest piosenka). Szukające dziecko chodzi pomiędzy dziećmi i musi wskazać dziecko, które jest lamą.

„Spacer z karnawałem” –N. układa ze skakanek na podłodze linie. Zadaniem każdego dziecka jest przejście po niej z jednoczesnym mówieniem słowa **karnawał** w różny sposób: w różnym tempie, rytmie, z różną wysokością. Każde dziecko wymyśla swój własny sposób.

„Tańczą ręce, tańczą nogi” –Dzieci stoją w kole. Przy dowolnej melodii (mogą być przyniesione przez dzieci) wykonują ruchy taneczne tylko określonymi częściami ciała, według instrukcji N.: ręce, nogi, głowa, pupa, lewa ręka, prawa noga, włosy i głowa, itd.

„Szkola tańca” – nauka kroku podstawowego samby. Dzieci tańczą według instrukcji N. Chłopcy – prawą nogą krok do przodu, lewą nogę dostawić do prawej, prawą nogą krok w miejscu, lewa noga w tył, prawą nogę dostawić do lewej, lewą nogą krok w miejscu. Dziewczynki – lewą nogą do tyłu, prawą nogę dostawić do lewej, lewą nogą krok w miejscu, prawa noga w przód, lewą nogę dostawić do prawej, prawą nogą krok w miejscu. N. demonstruje kroki podstawowe osobno dla dziewcząt i osobno dla chłopców. Przed przystąpieniem do pokazu dzieci mają oznaczone lewe nogi przy pomocy frotek. Każda z grup stoi w szeregu i demonstruje kroki z liczeniem raz i dwa i trzy i cztery i. Następnie dzieci próbują same wykonać krok podstawowy – najpierw bez muzyki, potem przy melodii piosenki *Przedszkolna samba*. Dzieci tańczą solo.

„Tańcem malowane” – zabawa muzyczno – plastyczna. N. przykleja szare kartony do stolików (jeden karton na cały stolik) oraz przygotowuje kredki świecowe lub pastelowe w różnych kolorach. Na środku kartonu jest narysowane koło o średnicy ok. 10 cm. Dzieci mają za zadanie rysować spirale ręką wiodącą od kropki do swojego brzegu kartki w rytmie muzyki. Co 20 – 30 sekund N. wyłącza muzykę i prosi dzieci o zmianę koloru kredki. Spirale mogą na siebie zachodzić. Po skończeniu rysowania dzieci wycinają z kolorowego papieru owalne kształty i nakleją na karton. Mogą też naklejać konfetti.

„Brazylijski karnawał” – zabawa taneczna. N. odtwarza melodie piosenki *Przedszkolna samba*. Dzieci w rozsypce próbują samodzielnie tańczyć krok podstawowy samby. Następnie dzieci siedzą na dywanie w dużym kole. W środku 3–4 dzieci tańczy sambę. Obserwatorzy oklaskami nagradzają tancerzy za występ.

„Przedszkolna samba” – zabawa ruchowa przy muzyce. N. ma przygotowane kotyliony. Każdy kotylion ma w środku odpowiedni znaczek: chiński znak, literę, cyfrę (po dwa takie same w liczbie odpowiadającej liczbie dzieci w grupie). N. miesza je oraz rozdaje dzieciom. Dzieci stoją w rozsypce. Przy melodii piosenki *Przedszkolna samba* chodzą i szukają drugiej osoby z takim samym kotylionem. Gdy dziecko odszuka swoją parę, tańczą dowolnie przy melodii piosenki. Przy powtórzeniu można jedną połowę kotylionów rozdać dziewczynkom, drugą chłopcom i polecić, by po odszukaniu swojej pary tańczyły krok podstawowy samby.

„Górnicy przy pracy” – zabawy muzyczne.

a) Każde dziecko ma dwa klocki. Dzieci stoją w rozsypce. N. wystukuje proste rytmy, różnicując jedynie tempo. Zadaniem dzieci jest powtórzenie rytmu w dokładnie takim samym tempie.

b) N. włącza płytę z nagraniem podkładem do zabawy. Gdy dzieci słyszą muzykę legato, idą zgodnie z tempem i rytmem. Przy muzyce staccato, podchodzą do ściany i otwartą dłonią wystukują rytm melodii.

c) Dzieci ustawiają się w dwuszelegu. Pierwsze dziecko w każdym szeregu trzyma piłkę. N. wystukuje na bębnie ćwierćnoty. Dzieci podają sobie rytmicznie piłkę w każdym z szeregów. Gdy piłka dojdzie do końca, ostatnie dziecko idzie na początek i zabawa zaczyna się od nowa.

„Płoszenie praptaków” – Dzieci trzymają szarfy przed sobą za oba końce (lewy koniec w lewej ręce, prawy w prawej). N. wystukuje lub gra równy rytm w metrum 4/4, (potem 3/4 i 2/4). Pierwszą część taktu akcentuje mocnym uderzeniem. Dzieci chodzą w dowolnych kierunkach i na mocne uderzenie głośno strzelają z szarfy (przysuwają dłonie do siebie i gwałtownym ruchem odciągają), mówiąc jednocześnie *raz*. Dalej liczą w zależności od tego jakie metrum gra N.: dwa, trzy, cztery; dwa, trzy lub dwa.

„Jaskiniowa zabawa” – zabawy muzyczne.

a) N. dzieli dzieci na trzy grupy. Pierwsza dostaje instrumenty z pojemników po jogurcie (□), druga – po drewniane klocki (■) i trzecia – pokrywki i drewniane łyżki (⊙). Zespoły grają kolejno nauczone wcześniej rytmy:

1. ⊙ 4

4 □ □ | □ □ | □ □ | □ □ | □ □ ||

2. ■ 4

4 -- | □ □ □ □ | □ □ □ □ | □ □ □ □ | □ □ □ □ ||

3. □ 4

4 -- | -- | □ | □ | □ ||

4. □ – na raz uderzenie w pokrywkę, na *i dwa i* uderzanie na niby w powietrze przed sobą.

5. □ – na raz potrząśnięcie, na *i* przełożenie do drugiej ręki, na *dwa* potrząśnięcie, na *i* przełożenie do drugiej ręki.

6. □ – na *raz i dwa i* uderzanie klockiem o klocek.

N. dyryguje, pokazując poszczególnym grupom, kiedy mają rozpocząć grę.

b) N. wybiera po dwoje lub troje dzieci, które najdokładniej grały na instrumentach. Pozostałe dzieci to tancerze. Dzieci z instrumentami siedzą w szeregu, pozostałe dzieci tworzą koło. N. daje grającym dzieciom znaki do rozpoczęcia grania, takie same jak w poprzedniej zabawie. Pozostałe dzieci w kole wykonują dowolne, wymyślone przez siebie ruchy, poruszając się jednocześnie po obwodzie koła – wykonują taniec jaskiniowców dookoła ogniska. Zabawę powtarzamy, zmieniając grające dzieci.

„Marsz archeologów” –Dzieci maszerują w rytmie melodii. Gdy melodia zatrzymuje się, dzieci kucają. W podanym rytmie wykonują trzy ruchy dłonią po dywanie – odgarniają piasek ze znaleziska, a potem udają jedno kichnięcie (ruch – ruch – ruch – apsik). Gdy melodia powraca, podnoszą się i maszerują dalej.

„Słońce – Ziemia” –Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym w luźnej gromadce. Przed każdym dzieckiem leżą dwa woreczki (obok siebie, z przerwą ok. 30 cm). Dzieci powtarzają za N. słowa piosenki (N. mówi po jednej frazie) z jednoczesnym wystukiwaniem słów dzielonych na sylaby o woreczki i podłogę (woreczek, podłoga, woreczek podłoga) ręką wiodącą złożoną w pięść. Słowa dzielone są na sylaby.

„Kolorowe słońce” –Dzieci słuchają piosenki i chodzą w jej rytmie z jednoczesnym klaskaniem. N. odśpiewa wzór na tablicy. Dzieci opowiadają z czym im się kojarzy. Następnie N. pokazuje dzieciom, jak należy rysować wzór z zachowaniem kierunku. Dzieci przyglądają się wzorowi i przy piosence kreślą go w powietrzu najpierw ręką wiodącą, potem drugą. Każde dziecko ma przed sobą wzór. Siadają na dywanie i kreślą wzór po śladzie.

Rolnik sam w dolinie

sł. i muz. tradycyjne

Rolnik sam w dolinie, (2x)

Hejże, hejże, hejże ha, rolnik sam w dolinie.

Rolnik bierze żonę, (2x)

Hejże, hejże, hejże ha, rolnik bierze żonę

Żona bierze dziecko, (2x)

Hejże, hejże, hejże ha, żona bierze dziecko.

Dziecko bierze nianię, (2x)

Hejże, hejże, hejże ha, dziecko bierze nianię.
Niania bierze kotka, (2x)
Hejże, hejże, hejże ha, niania bierze kotka)
Kotek bierze myszkę, (2x)
Hejże, hejże, hejże ha, kotek bierze myszkę.
Myszka bierze serek, (2x)
Hejże, hejże, hejże ha, myszka bierze serek.
Ser zostaje w kole, bo nie umiał w szkole
Tabliczki mnożenia ani podzielenia.
Serek jest rolnikiem, (2x)
Hejże, hejże, hejże ha, serek jest rolnikiem
Dzieci tworzą koło. Jeden chłopiec – rolnik wchodzi do środka. Dzieci chodzą po obwodzie koła, trzymając się za ręce. Na słowa: *Rolnik bierze żonę...* chłopiec wybiera dziewczynkę. Podczas kolejnej zwrotki żona zaprasza kolejną osobę do środka koła. itd.

Mało nas

śł. i muz. tradycyjne

Mało nas, mało nas do pieczenia chleba,
Tylko nam, tylko nam ... (imię) tu potrzeba.
Dzieci tworzą koło. Dwoje wchodzi do środka, trzymają się za ręce i obracają w koło. Osoba, której imię wypowiadają, dołącza do nich, po czym wymienia imię następnego dziecka. Zabawa kończy się, gdy wszystkie dzieci są już w kole.

Stary Abraham

śł. i muz. tradycyjne

Stary Abraham miał siedmiu synów,
Siedmiu synów miał stary Abraham.
A oni siedli i nic nie jedli,
Tylko śpiewali sobie tak:
Prawa ręka!
Stary Abraham miał siedmiu synów,
Siedmiu synów miał stary Abraham.
A oni siedli i nic nie jedli,
Tylko śpiewali sobie tak:
Prawa ręka!
Lewa ręka!...
Dzieci siedzą w kole ze skrzyżowanymi nogami. N. prowadzi zabawę. Wszyscy śpiewają piosenkę, uderzając dłońmi o kolana. Osoba prowadząca wymienia części ciała, np. *prawa ręka* i macha nią. Dzieci powtarzają za nią słowa i ruchy. Śpiewając piosenkę, poruszają zawsze wymienionymi częściami ciała.

Kapela

śł. i muz. tradycyjne

Zebrał cudną Jaś kapele, (*dzieci śpiewają, maszerując po kole*)
jakich w świecie jest niewiele.

Są tam skrzypce, są tam basy,
cóż to będą za hałasy. (*na słowo hałasy zatrzymują się*)
Ref. Dylu – dylu na badyłu, (*naśladują grę na skrzypcach*)
Firli – firli, plum, plum, plum. (*przebierają palcami naśladując grę na*

flecie, grają akordy naśladowując grę na pianinie)

Fiku – miku na patyku, (*naśladowują uderzanie pałeczkami w bębenek*)

Tralala, la, (*naśladowują grę na puzonie*)

bum, bum, bum. (*naśladowują grę na bębnie uderzając pięściami w piersi*)

Na skrzypczkach Jaś wygrywa, (*dzieci śpiewają, maszerując po kole*)

nowych gości wciąż przybywa.

Na skrzypczkach i na basach

przygrywają jak na wczasach.

Ref. Dylu – dylu na badylu...

W poniedziałek rano – Dzieci stoją w kole rozłącznym. Wybrane za pomocą wyliczanki dziecko – ojciec, stoi w kole. Dzieci stoją, śpiewają piosenkę i naśladowują ruchy wykonywane przez ojca, które samo je wymyśla.

W poniedziałek rano*

sł. i muz. tradycyjne

W poniedziałek rano

kościł ojciec siano.

Kościł ojciec,

kościł ja,

kosiliśmy obydwaj!

A we wtorek rano

grabił ojciec siano.

Grabił ojciec,

grabił ja,

grabiliśmy obydwaj!

A we środę rano

suszył ojciec siano.

Suszył ojciec,

suszył ja,

suszyliśmy obydwaj!

A we czwartek rano

składał ojciec siano.

Składał ojciec,

składał ja,

składaliśmy obydwaj!

A w ten piątek rano

zwoził ojciec siano.

Zwoził ojciec,

zwoził ja,

zwoziliśmy obydwaj!

A w sobotę rano

sprzedał ojciec siano.

Sprzedał ojciec,

sprzedał ja,

sprzedaliśmy obydwaj!

A w niedzielę rano

kościł dudek siano.

Mówiłem mu z rana

nie kość dudku siana!

„Marcowe żaby”. Dzieci stoją w kole rozłącznym. Spośród siebie wybierają jedno dziecko do roli Wiosny, troje dzieci do roli drzew, i troje dzieci do roli bocianów.

Już wiosna na polach
sadzi krokusy.
Zając siedzi pod sosną,
marzną mu uszy.

*Wiosna wchodzi do koła i naśladuje sadzenie
kwiatków.*

*Przy refrenie wszystkie dzieci stojące na obwodzie
koła biorą się za ręce i cwałem bocznym poruszają
się w prawo, a od połowy refrenu w lewą stronę.*

A deszczem umyte
drzewa są czyste.

Na gałązkach już rosną
kotki puszyste.

*Drzewa wchodzą do koła i spacerując poruszają
rękami podniesionymi do góry w lewo i prawo*

Wiosna dalej sadzi krokusy.

Na łące bociany
głośno klekocą.

Rankiem słońce
przygrzewa,
mróz mrozi nocą.

*Do środka koła wchodzą bociany. Wyciągają
przed siebie wyprostowane ręce i uderzają dłońmi
jedna o drugą, robiąc ruchy pionowe.*

„Marcowe żaby” – akompaniament. Dzieci dostają drewnienka, trójkąty, grzechotki i kołatki. Każda grupa instrumentalna stoi w innym miejscu. Każda z grup przyjmuje na siebie inną rolę: trójkąty – Wiosna sadząca krokusy; grzechotki – czyste drzewa, na których rosną pączki; kołatki – bociany na łące; drewnienka – żaby. Dzieci akompaniują przy poszczególnym częściach piosenki z jednoczesnym śpiewaniem refrenu. Dzieci z drewnienkami grają po każdej zwrotce.

„Wesołe żabki” – zabawa przy melodii piosenki *Marcowe żaby*. N. włącza nagranie instrumentalne piosenki. Przy melodii zwrotki dzieci poruszają się po sali podskakując. Przy melodii refrenu dzieci na czworakach poruszają się *skokami zajęczymi* po dywanie.

„Ptaki jedzą ziarenka” Dzieci – ptaki fruwać przy akompaniamencie tamburyna w rytmie ósemkowym. Gdy pojawi się melodia piosenki, ptaki przysiadają i wystukują rytm palcem o podłogę. Gdy powraca rytm ósemkowy – ptaki fruwać. Zabawę powtarzamy kilka razy.

„Burak i cebula” – Dzieci stoją w kole wiązonym. Za pomocą znanej wyliczanki wybierają spośród siebie cebulkę. Dzieci idą po obwodzie koła śpiewając, a cebulka tańczy, przeskakując z nogi na nogę z rękami na biodrach:

□ □ □ | □ □ □ | □ □ □ | □ □ □ | □ □ □ | □ □ □ | □ □ □ □ | □ □ □ ||

Cebulka| Cebulka | okrągła| jak kulka|buraczka| spotkała|, bo potańczyć| chciała||

Następnie cebulka wybiera jedno z dzieci siedzących w kole do roli buraczka, kłaniając mu się. Sama siada na jego miejscu. Buraczek tańczy w kole tak samo,

jak cebulka, przy śpiewie dzieci:

□ □ □ | □ □ □ | □ □ □ | □ □ □ | □ □ □ | □ □ □ | □ □ □ □ | □ □ □ □ ||

Buraczek|buraczek| miał czerwony|fraczek| z cebulką| tańcował| nóżek nie za|łował||

Po zakończeniu śpiewania buraczek znowu wybiera cebulkę.

„Kwiatowy taniec” – Dzieci siedzą na dywanie. Słuchają muzyki instrumentalnej *Poranek* E. Griega. Po wysłuchaniu N. prosi, aby pokazały za pomocą ruchu, jaka jest ta muzyka. Odtwarza utwór jeszcze raz. Dzieci poruszają się w rytmie melodii. Następnie pyta dzieci: *Z czym kojarzył wam się ten utwór?; W jakim nastroju byliście, gdy słuchałyście go?* N. zaprasza dzieci do stolików, gdzie są przygotowane kartki papieru (przyklejone taśmą do stolika) oraz kredki świecowe. N. prosi dzieci, aby w trakcie słuchania utworu rysowały takie kształty, które najlepiej pokażą nastrój utworu. Dzieci dobierają kolory według własnego uznania. Po zakończeniu rysowania dzieci opowiadają, z czym kojarzą im się ich prace. Nadają tytuł swojej pracy. Na koniec N. podaje dzieciom tytuł utworu.

„Wiosenna muzyka” –Dzieci dostają do ręki dwa drewniane klocki. Chodzą po sali zgodnie z tempem melodii. Gdy usłyszą rytm w rejestrze wysokim – powtarzają go, uderzając klockami o ścianę; gdy w średnim – powtarzają go uderzając klockiem o klocek; gdy w niskim – wystukują go klockiem o podłogę.

„Coś na c” – N. podaje rytm na 4/4. Dzieci maszerują, mówiąc jednocześnie szereg 3 wyrazów z podziałem na sylaby: *cebula, cytryna, Celina*. Po każdym wyrazie dzieci zatrzymują się na moment klaszcząc jeden raz (N. cały czas podaje jednakowy rytm): *ce – bu – la* – klaśnięcie z zatrzymaniem; *cyt – ry – na* – klaśnięcie z zatrzymaniem; *Ce – li – na* – klaśnięcie z zatrzymaniem. Powtarzają to kilka razy.

„Pracowita pani Wiosna” –N. rozkłada cztery hula – hop lub wyznacza cztery miejsca w sali. W każdym z kół kładzie obrazki lub prawdziwe przedmioty: grabki, ściereczka do kurzu, ptasie gniazdko, nasiona. Podczas piosenki dzieci wesoło poruszają się po całej sali. Gdy piosenka milknie – szybko zbierają się wokół koła z przedmiotem charakterystycznym dla tekstu zwrotki (N. robi przerwy po każdej ze zwrotek).

„Muzyczne opowieści” –Gra na instrumentach perkusyjnych. N. dzieli dzieci na cztery grupy: jaskółki, bociany, kukułki, skowronki. Każda grupa dostaje instrument, w zależności od tego w jakiej grupie jest. Gdy dzieci usłyszą odpowiednią nazwę ptaka realizuje następujący rytm: Jaskółki – grzechotki: ósemka, ósemka, ósemka, ósemka, ósemka, ósemka, ósemka, ósemka.

Bociany – kołatki: półnuta, półnuta.

Kukułki – bębenki: ćwierćnuta, ćwierćnuta, ćwierćnuta, ćwierćnuta.

Skowronki – dzwoneczki: ćwierćnuta, ćwierćnuta, półnuta.

N. opowiada: *Nad domem krążyły jaskółki, a na stodole usiadł bocian. To znak, że wiosna już do nas przyszła. Rano słychać śpiew skowronków, które w górze przekrzykują się z kukułkami. Bociany od rana polują na żaby, które już okupują rozlewiska i pobliskie łąki. Jaskółki od rana budują gniazdo pod okapem stodoły.* itd.

Kółko graniaste – Dzieci chodzą po obwodzie koła trzymając się za ręce i śpiewają piosenkę. Na słowo: *Bęc!* – siadają na podłodze. Później szybko wstają i śpiewają dalej.

Kółko graniaste

sł. tradycyjne

Kółko graniaste,

czworokanciaste,
kółko nam się połamało,
cztery grosze kosztowało,
a my wszyscy bęc!

Małe – duże jajo kurze –Dzieci naśladowują ruchy N., dostosowują się do tempa.

Małe – duże Na słowo: małe – ręce blisko siebie; duże – ręce rozłożone.

jajo kurze, Rysowanie w powietrzu obiema rękami jajka

jajo kurze,

jajo kurze

Duże – małe, Na słowo: duże – ręce rozłożone; małe – ręce blisko siebie.

doskonałe, Klepanie się ręką po brzuszku.

doskonałe,

mniam. Kłaśnięcie w dłonie.

Stary Donald farmę miał –Dzieci słuchają piosenki, wymieniają występujące w niej zwierzęta, naśladowują je ruchem i głosem.

Stary Donald farmę miał

sł. i muz. tradycyjne

Stary Donald farmę miał, ija, ija, oł!

Na tej farmie pieska miał, ija, ija, oł!

Słychać hau, hau tu,

Hau, hau tam,

Hau tu, hau tam,

Wszędzie hau, hau,

Stary Donald farmę miał, ija, ija, oł!

Stary Donald farmę miał, ija, ija, oł!

Na tej farmie krowy miał, ija, ija, oł!

Słychać mu, mu tu,

Mu, mu tam,

Mu tu, mu tam,

Wszędzie mu, mu,

Hau, hau tu,

Hau, hau tam,

Hau tu, hau tam,

Wszędzie hau, hau,

Stary Donald farmę miał, ija, ija, oł!

Stary Donald farmę miał, ija, ija, oł!

Na tej farmie kaczki miał, ija, ija, oł!

Słychać kwa, kwa tu,

Kwa, kwa tam,

Kwa tu, kwa tam,

Wszędzie kwa, kwa,

Mu, mu tu,

Mu, mu tam,

Mu tu, mu tam,

Wszędzie mu, mu,

Hau, hau tu,

Hau, hau tam,

Hau tu, hau tam,

Wszędzie hau, hau,

Stary Donald farmę miał, ija, ija o!

„Wiatraczki” –N. podaje rytm, dzieci go realizują. Gdy N. przestanie grać, dzieci zamieniają się w wiatraczki i obracają się w miejscu dookoła własnej osi, z rękoma rozłożonymi na boki.

Zabawy muzyczno – ruchowe przy piosence *W bibliotece*:

- a) „Apaszki” –Każde dziecko trzyma swoją apaszkę i naśladuje ruchy wykonywane przez N. (np. pionowe – z góry na dół, poziome – od prawej do lewej, itp.)
- b) „Czwórki” –Dzieci ustawione są w dużym kole. Trzymają w ręku apaszki. Poruszają się w prawą lub lewą stronę. Gdy usłyszą melodię piosenki szybko dobierają się czwórkami, chwytając za końce apaszek. Tworzą w ten sposób kółka i tańczą w rytm melodii.
- c) „Pokaż, co gram” –N. układa z klocków rytmicznych układ, przedstawiający rytm zwrotki lub wersu piosenki. Wystukuje go. Dzieci same próbują wystukać ten rytm.
- d) „Taniec – połamaniec” –N. prezentuje krok w metrum na cztery. Dzieci próbują same się poruszać w ten sposób, najpierw pojedynczo, a potem w parach.

W bibliotece–Ilustrowanie ruchem treści piosenki, np.:

Jeszcze liście kolorowe lecą w trawę   *Dzieci rysują w powietrzu obiema rękami wężyki z góry na dół.*

czas na piłkę   *Rysują przed sobą oburącz koła.*
czas na rower na zabawę   *Naśladują rękami obroty pedałów podczas jazdy na rowerze.*

ale kiedy wiatr za oknem zacznie dąć   *Unoszą ręce, kołyszą nimi w prawo i lewo.*
dobrze będzie w kręgu lampy z książką się   *Wyklaskują rytm.*

„Taniec motyli” – Dzieci – motyle tańczą po całej sali zgodnie z podaną melodią – wskazane *Cztery pory roku. Wiosna* Antonia Vivaldiego. Do tańca można wykorzystać również chusty, szarfy bądź gazety (jako skrzydła motyla).

Zabawa ruchowa do piosenki „Na wiosennej łące”. Spośród dzieci wybrane są dwa zajęczki. Pozostałe dzieci podzielone są na dwa zespoły: zwierzęta i kwiaty. Każdy zespół wiąże swoje koło w środku, którego staje zajęczek. Przy melodii zwrotki zajęczki wykonują dowolne ruchy, a pozostałe dzieci je naśladują. Przy melodii refrenu dzieci – zwierzęta stojąc wyklaskują rytm melodii, dzieci – kwiaty szybko dobierają się w pary i obracają w rytmie refrenu. Przy drugiej zwrotce znowu taniec w dużych kołach. Przy refrenie drugiej zwrotki rytm wyklaskują dzieci kwiaty, a dzieci zwierzęta tańczą w parach.

„Muzyczna łąka”

Nauczycielka przygotowuje obrazki przedstawiające rośliny i zwierzęta występujące w piosence. Dzieci mają przygotowane instrumenty perkusyjne (dowolne). Następnie nauczycielka układa po 2 obrazki obok siebie, a dzieci mają za zadanie zagrać i zaśpiewać ich nazwy, np.

Za – ją – czki – mak – ♪♪♪ – | ♪ – |

„Już nie jestem malutki” –Dzieci śpiewają piosenkę, pokazując jednocześnie odpowiednie części ciała.

Ja już nie jestem dzidzius malutki,
bo już sam potrafię zawiązać butki.
Wiem, który lewy, a który prawy,
zaraz pokażę, jeśliś ciekawy.
Gdzie lewą rękę, gdzie prawą mam,
wszystko to wskazać potrafię sam.

źródło: Bogdanowicz M. w co się bawić z dziećmi, Harmonia, Gdańsk 2004, str. 81

„Rytmy” – Dzieci maszerują w ciszy, każde ma dowolny instrument perkusyjny. Gdy usłyszą melodię refrenu – zatrzymują się i wystukują rytm z jednoczesnym mówieniem tekstu.

„Do pary” – Dzieci dostają kotyliony z symbolami, stanowiącymi pary. Podczas melodii zwrotki szukają swojej pary chodząc w rytmie. Muszą odszukać parę do końca zwrotki. Przy melodii refrenu obracają się w małych kółkach. Każde powtórzenie zabawy wymaga zabrania kotylionów i ponownego ich rozdania.

Zabawy muzyczno – ruchowe przy piosence *Podajmy sobie ręce*:

- „Zbieranie kropelek” – zabawa porządkowa. Dzieci siadają na podłodze w sali. Dwoje dzieci wybranych przez N. stoi z boku. Wraz z rozpoczęciem piosenki, którą próbują śpiewać wszystkie dzieci, wybrana dwójka rusza w drogę, zbierając dotknięciem siedzące na podłodze dzieci. Każde dotknięte przez kolegę dziecko wstaje i dołącza do wijącego się pomiędzy siedzącymi węża. Obaj przewodnicy powinni ukończyć zbieranie dzieci – kropelek do końca drugiej zwrotki. Gdy wszystkie dzieci znajdą się w dwóch wężach, formują dwa koła i tańczą bocznym cwałem. Wraz z zakończeniem piosenki dzieci rozbiegają się i siadają znów na podłodze.
- „Zatańczmy” – zabawa taneczna przy piosence. Dzieci chodzą w różne strony sali, próbując śpiewać kolejne zwrotki piosenki. Podczas refrenu szybko wiążą w parach kółka, podając ręce najbliższym stojącym kolegom. Obracają się podskokami przez osiem taktów. Przy powtórzeniu melodii refrenu stoją przodem do partnerów i klaszczą w rytmie piosenki.
- Nauka pierwszej zwrotki i refrenu piosenki.

„Balony” – Dzieci samodzielnie dmuchają balony. Spontaniczna zabawa z balonami przy dowolnej muzyce. Rysowanie na balonie twarzy, wyrażających wybrane emocje. Uwrażliwianie na nastrój słuchanego utworu. Dzieci dowolnie poruszają się przy melodii i przytulają do siebie balony z narysowanymi twarzami.

„Tu mam ręce?” – dzieci wraz z nauczycielką pokazują poszczególne części wymieniane w piosence z jednoczesnym śpiewaniem.

Tu mam ręce, tu mam nogi,
a po środku brzuszek.
Tu mam głowę, a na głowie
z obu stron mam uszy.
Moje ręce klaszczą ładnie: klaś, klaś,
nogi tańczą raz i dwa: tupu, tupu,
w głowie mam pomysłów dużo: ho, ho!
Buzia śpiewa: tralala (tralala).
Tu mam brodę, a tu nosek,

tu jest moje czoło.
Jak zobaczę się w lusterku,
śmieję się wesoło!
Moje ręce klaszczą

„Piosenka do walizek i plecaków” – N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Jeden dostaje kołatki, a drugi trójkąty. Każdy zespół gra rytm:

♪♪♪ – |♪♪♪ – |♪♪♪ – |♪♪♪ – |♪♪♪ – ||

– – – ♪| – – – ♪| – – – ♪| – – – ♪| – – – ♪||

W czasie, kiedy dzieci grają, N. najpierw głośno liczy: *raz i dwa i*. przy powtórzeniu rytmicznie recytuje tekst zwrotki.

Piosenka do walizek i plecaków – zabawy przy piosence.

– „Wakacyjne zabawy” – zabawa ruchowa. Dzieci stoją na dywanie. N. gra rytm w trzech rejestrach: wysokim (dzieci maszerują z rękoma na ramionach –niosą plecak), średnim (dzieci biegają, naśladowując jazdę na rowerze) i niskim (dzieci kładą się na dywanie i robią „anioła” – przesuwiają ręce i nogi po dywanie).

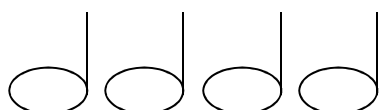
– „Wędrująca nutka” – zabawa rytmiczno – ruchowa. Dzieci siedzą w kole na dywanie, N. razem z nimi. Wszyscy kolejno podają sobie klocek w rytmie piosenki. Przy powtórzeniach można wprowadzić dwa, trzy, cztery klocki.

– „Instrumenty” – zabawa ruchowo – słuchowo – wzrokowa. Podczas śpiewania piosenki dzieci ilustrują ją gestami:

klaskanie w ręce |♪♪♪ – |♪♪♪ – |♪♪♪ – |♪♪♪ – |♪♪♪ – ||

tupanie nogą | – – – ♪| – – – ♪| – – – ♪| – – – ♪| – – – ♪||

– „Kolorowe nutki” – zabawa ruchowo – słuchowo – wzrokowa. N. prezentuje dzieciom wzór (cztery półnuty).

Dzieci liczą nuty, omawiają elementy nut. N. pokazuje sposób rysowania. Dzieci rysują nuty w powietrzu ręką, na podłodze nogą, na podłodze palcem wskazującym. Następnie dzieci dostają wzór na kartce i malują nutki farbami po śladzie przy śpiewie piosenki.

„Wędrówka słońca” – N. gra gamę C – dur. Dzieci to słońca, które skulone leżą na podłodze. Przy każdym dźwięku z gamy unoszą się do góry tak, aby przy górnym dźwięku C wspiąć się na palce. N. powtarza zabawę kilka razy, grając dźwięki od najniższego do najwyższego i odwrotnie.

Piosenka na kolorowe lato – zabawy przy piosence.

- „Echo rytmiczne” – zabawa rytmiczna. N. podaje rytm fragmentu piosenki: klaszcząc, uderzając dłońmi o podłogę, tupiąc. Dzieci starają się go powtórzyć w ten sam sposób.
- „Zrywamy czereśnie” – zabawa ruchowa. Dzieci podskakują po całej sali w rytm melodii piosenki. Gdy muzyka cichnie, wspinają się na palce i udają zrywanie czereśni w wkładanie ich do koszyków.
- „Kolorowy taniec” – zabawa taneczna. Dzieci dobierają się parami. Stają naprzeciwko siebie. Śpiewają piosnkę i wykonują podane gesty. Podczas wstępu do każdej zwrotki każde dziecko tańczy tak, jak chce. Na ostatni takt dzieci wykonują szybki ruch biodrami. Podczas zwrotki dzieci podają sobie ręce i tańczą w podskokach, obracając się w parach (w pierwszej części zwrotki w prawo, a drugiej – w lewo). Podczas refrenu:

Hej maluchy, *Uderzenie jednocześnie obiema rękami jeden raz w uda, następnie uderzenie swoją prawą ręką w prawą rękę partnera i zostawienie ręki „przyklejonej”, to samo lewą ręką.*

hej dzieciaki, *Uderzenie jednocześnie obiema rękami jeden raz w uda, następnie uderzenie swoją prawą ręką w prawą rękę partnera i zostawienie ręki „przyklejonej”, to samo lewą ręką.*

co wy na to, *Uderzenie jednocześnie obiema rękami jeden raz w uda, następnie uderzenie swoją prawą ręką w prawą rękę partnera i zostawienie ręki „przyklejonej”, to samo lewą ręką.*

że będziemy się bawili *Uderzenie jeden raz w uda jednocześnie obiema rękami, w prawą uderzenie jednocześnie obiema rękami jeden raz w uda, następnie uderzenie swoją prawą ręką w prawą rękę partnera i zostawienie ręki „przyklejonej”, to samo lewą ręką.*

całe lato? *Uderzenie jednocześnie obiema rękami jeden raz w uda, następnie uderzenie swoją prawą ręką w prawą rękę partnera i zostawienie ręki „przyklejonej”, to samo lewą ręką.*

Uwaga: należy najpierw nauczyć dzieci ruchu do refrenu.

„Żeby kózka nie skakała, toby nóżki nie złamała” – zabawy rytmiczne z przysłowiem.

- N. recytuje przysłowie, podając dzieciom wymyślony przez siebie rytm, np.

| ♪ ♪ ♪ | ♪ ♪ ♪ | ♪ ♪ ♪ | ♪ ♪ ♪ |

Że – by kóz – ka nie – ska – ka – ła, to – bynóż – kinieźła – ma – ła

Dzieci powtarzają za N. Następnie dzieci kolejno wymyślają swoje własne rytmy do tego przysłowia. Dziecko wyklaskuje rytm, a pozostałe dzieci powtarzają za nim.

- N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Jeden zespół otrzymuje po dwa drewniane klocki, drugi – kołatki. Każdy zespół gra podany przez N. rytm:

 || – – ♪♪ | – – ♪♪ | – – ♪♪ | – – ♪♪ |

Realizacja odbywa się na zmianę (po jednym takcie).